

Domovská stránka>Odborná príprava, justičné siete a agentúry>Odborná príprava odborníkov z oblasti justície>Vnútroštátne systémy odbornej prípravy>

Počiatočná odborná príprava sudcov a prokurátorov v Európskej únii

Počiatočná odborná príprava sudcov a prokurátorov v Európskej únii

Nemecko

Všeobecný opis

V prvom rade je potrebné poznamenať, že v tejto súvislosti je ťažké poskytnúť presné informácie, pretože podrobné otázky týkajúce sa počiatočnej právnej odbornej prípravy sú v kompetencii spolkových krajín. Nemecký zákon o súdnictve (*Deutsches Richtergesetz*, DRiG) obsahuje len základné pravidlá týkajúce sa počiatočnej odbornej prípravy právnikov. Podrobnosti upravujú zákony 16 spolkových krajín.

Podľa DRiG je počiatočná právna odborná príprava v Nemecku koncipovaná ako spoločná odborná príprava pre všetkých príslušníkov právnických povolání; prebieha v dvoch fázach: vysokoškolské štúdium (*Studium*) a praktická odborná príprava v prípravnej službe (*Vorbereitungsdienst*).

Presné podrobnosti nájdete v § 5, 5a až 5d a 6 DRiG, pozri priložený anglický preklad DRiG.

Prístup k počiatočnej odbornej príprave

Na účely štúdia práva sa vyžaduje všeobecná kvalifikácia potrebná na prijatie na univerzitu. Študenti ju získajú po zložení maturitnej skúšky (*Abitur*) alebo absolvovaní rovnocennej kvalifikácie. Výber niektorých školských predmetov však nemá vplyv na zápis na štúdium.

Forma a obsah počiatočnej odbornej prípravy

1. Vysokoškolské štúdium

Všeobecným cieľom fázy vysokoškolského štúdia je poskytnúť študentom základné vedomosti z občianskeho, trestného a verejného práva (vrátane historických, filozofických, sociálnych a ekonomických aspektov týchto predmetov s cieľom umožniť pochopenie právneho a súdneho systému ako celku). Študenti sa vzdelávajú aj v metodike analýzy skutkových okolností, uplatňovania práva a hľadania správneho riešenia v danom prípade. Štúdium sa končí prvou skúškou z práva (*Erste juristische Staatsprüfung*), ktorá pozostáva z písomnej a ústnej skúšky. Príslušnými orgánmi na účely prvej skúšky z práva sú skúšobný orgán v oblasti práva v každej spolkovej krajine (*Landesjustizprüfungsamt*) a univerzita, na ktorej uchádzač študoval. Za vykonanie skúšok sú zodpovedné skúšobné orgány.

V rámci časti prvej skúšky musia uchádzači absolvovať päť až sedem skúšok (v závislosti od spolkovej krajiny), pričom každá trvá päť hodín. Skúšky pozostávajú z fiktívnych prípadov, ktoré vychádzajú zo skutočných právnych prípadov, pričom uchádzači ich musia vyriešiť formou právneho stanoviska. Následne musia absolvovať ústnu skúšku, ktorá tvorí 63 až 75 % (v závislosti od spolkovej krajiny) celkového výsledku.

2. Stáž

Po úspešnom absolvovaní prvej skúšky (na ktorej neuspje takmer štvrtina uchádzačov) takmer všetci uchádzači nastúpia do prípravnej služby, ktorá trvá dva roky a individuálne ju organizujú justičné orgány 16 spolkových krajín. Každý uchádzač, ktorý úspešne absolvoval prvú skúšku, má právo byť prijatý do prípravnej služby. Môže sa však stať, že uchádzači musia čakať, pretože najmä na súdoch nie je dostatok miest na odbornú prípravu. Počas tejto praktickej odbornej prípravy dostávajú mesačnú odmenu vyplácanú zo štátnej pokladnice. Cieľom prípravnej služby je oboznámiť účastníka (stážistu, resp. čakatela, „*Referendar*“) s fungovaním rôznych právnických povolání. Tu je dôležité poznamenať, že služba je spoločná pre všetkých budúcich príslušníkov právnických povolání, advokátov, sudcov, prokurátorov, notárov, právnikov v štátnej správe atď. Cieľom je takisto zabezpečiť porovnateľnú úroveň odbornej prípravy s rovnocennou záverečnou skúškou, druhou štátnou skúškou. Stážista, resp. čakatel prejde niekoľkými fázami – na občianskom súde, na trestnom súde (alebo prokuratúre), v advokátskych kanceláriách, v ktorých vykonáva svoju činnosť, v správnom orgáne a v orgáne podľa vlastného výberu. Hoci má odborná príprava predovšetkým praktický charakter, nemožno poprieť, že sa zaoberá len určitými aspektmi praxe, ktoré sú však veľmi dôležité. Počas jednotlivých fáz odbornej prípravy sa stážisti, resp. čakatelia oboznámia minimálne s procesným právom.

Ukončenie počiatočnej odbornej prípravy a procesu kvalifikácie

Vo väčšom rozsahu ako na prvej skúške sa vedomosti a zručnosti v súvislosti s procesným právom testujú na druhej štátnej skúške z práva (*Zweites Juristisches Staatsexamen*). Podstatou písomných skúšok je spravidla vypracovanie rozsudku alebo obžaloby na základe skutočného spisu. Pri ústnych skúškach sa opäť skúmajú prípady s určitým zameraním na praktické otázky. Ani druhá skúška nie je ľahká, hoci miera neúspešnosti je oveľa nižšia (približne osem percent). Druhú štátnu skúšku každoročne úspešne absolvuje takmer 10 000 stážistov, resp. čakatelov.

V rámci druhej štátnej skúšky musia uchádzači absolvovať osem až jedenásť písomných skúšok, pričom každá trvá päť hodín; písomná skúška tvorí 60 až 75 % výslednej známky. Vo väčšine spolkových krajín musia uchádzači absolvovať skúšky, na ktorých musia vyriešiť daný prípad. Pomerne často musia vydať rozsudok. Na ústnych skúškach v niektorých spolkových krajinách musia uchádzači zodpovedať právne otázky. V iných spolkových krajinách musia okrem toho vypracovať spis a prezentovať výsledok skúšajúcim. Uplatňujú sa rôzne systémy. Na rozdiel od prvej skúšky väčšina spolkových krajín v súčasnosti umožňuje používať na druhej štátnej skúške z práva vopred určené komentáre.

V rámci druhej štátnej skúšky z práva sa udeľuje „kvalifikácia na výkon funkcie sudcu“ (*Befähigung zum Richteramt*). Napriek tomuto názvu je táto kvalifikácia predpokladom pre výkon takmer všetkých právnických povolání, ako to stanovuje zákon. Po získaní kvalifikácie na výkon funkcie sudcu sa uchádzač môže uchádzať o miesto sudcu alebo prokurátora v spolkových krajinách. Podmienky vymenovania sudcov v Nemecku sú stanovené v § 9 nemeckého zákona o súdnictve. Okrem toho každá spolková krajina stanovuje presnejšie ustanovenia (známky z oboch skúšok, ďalšie požadované kvalifikácie, pracovné pohovory alebo hodnotiace centrá) s cieľom vybrať najlepších uchádzačov.

Viac informácií sa nachádza v oddiele 2 § 5 a 6 nemeckého zákona o súdnictve.

Posledná aktualizácia: 19/08/2024

Tieto stránky spravuje Európska komisia. Informácie na tejto stránke nemusia nevyhnutne vyjadrovať oficiálne stanovisko Európskej komisie. Komisia nenesie žiadnu zodpovednosť ani inak neručí za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Pokiaľ ide o pravidlá v oblasti autorských práv pre webové stránky EÚ, pozri právne upozornenie.